

ДЕСЯТИЛІТТЯ ЗРОСТАННЯ ЗАВЕРШИЛОСЯ: ЧОМУ УНІВЕРСИТЕТИ ВТРАТИЛИ ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ

На сайті Times Higher Education опубліковано аналітичну статтю Фадіме Шахін «Як фінансова модель вищої освіти зламалася у 2024–25 роках».

У ній на основі даних фінансової звітності університетів Великої Британії аналізуються причини найсерйознішої за останні роки кризи фінансування сектору вищої освіти. Проблема виникла не через одну подію, а стала наслідком поступового накопичення структурних дисбалансів, які тривалий час приховувалися завдяки стрімкому зростанню доходів від іноземних студентів. Упродовж останнього десятиліття доходи університетів стабільно зростали, однак це зростання було вкрай нерівномірним. Найкраще себе почували провідні дослідницькі університети, які змогли залучити більше іноземних студентів (переважно з країн, що не входять до Європейського Союзу), отримували значні благодійні внески, інвестиційний дохід і комерційні надходження. Натомість регіональні та післяреформені університети залишалися майже повністю залежними від плати за навчання та не мали інших суттєвих джерел фінансування. У результаті розрив між найбагатшими й найменш забезпеченими освітніми закладами помітно зріс.

Якщо у середині 2010-х років студенти, що приїздили з країн, що не є членами ЄС, забезпечували близько 25% усіх доходів за навчання, то у позаминулий навчальний рік їхній внесок наблизився до 50%. Саме ця категорія студентів фактично компенсувала багаторічне знецінення плати за навчання британських студентів, яка в Англії тривалий час залишалася майже незмінною попри інфляцію. Однак після запровадження більш жорстких візових правил кількість іноземних студентів почала скорочуватися, насамперед – за рахунок вступників з Індії та Нігерії. Одночасно майже всі основні джерела доходів університетів перестали зростати: скоротилися надходження від плати за навчання, інвестиційний дохід, благодійні внески та інші комерційні надходження, тоді як дослідницьке фінансування фактично залишилося на попередньому рівні. Уперше за багато років сектор зіткнувся із загальним скороченням доходів. Провідні заклади, насамперед Оксфорд і Кембридж, мають значні ендаумент-фонди, інвестиційний дохід, розвинену комерційну діяльність і масштабну благодійну підтримку. Для більшості інших університетів такі джерела або незначні або взагалі відсутні. Тому саме заклади, які найбільше залежали від міжнародного студентського контингенту, виявилися найменш захищеними від нинішньої фінансової кризи. Отже, без системних змін фінансовий тиск на університети лише посилюватиметься, особливо для тих закладів, які не мають значних резервів або диверсифікованих джерел доходів. Модель, яка тривалий час спиралася на постійне зростання студентського контингенту, виявилася вразливою до змін державної політики та зовнішніх економічних чинників.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/depth/how-uk-higher-educations-financial-model-broke-2024-25>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_TimesHigherEducation
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини

2026-07-30

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів